Karşılıklı adli yardım ve suçluların iadesi

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

2000 tarihli Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Kanunu

2000 tarihli Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Kanunu (MACMA), yabancı savcılarla işbirliğinin temel kanunudur. Kanun'un uzun başlığı amacını "cezai konularda uluslararası yardımın sağlanmasını ve elde edilmesini" kolaylaştırmak olarak tanımlar. Başsavcı (Attorney-General) her iki yönde de merkezi makamdır: Singapur'dan yapılacak talepler "yalnızca Başsavcı tarafından yapılabilir", yabancı bir ülkeden gelen her talep de ona yöneltilmelidir.[1]

Kanun iki ülke grubu arasında ayrım yapar. Delil toplanması gibi bazı yardım türleri her yabancı ülkeye açıktır. İbraz emirleri, arama ve el koyma ve müsadere kararlarının icrası gibi diğerleri ise "belirlenmiş" (prescribed) yabancı ülkelere ayrılmıştır. Bakan, yardıma ilişkin bir antlaşma, mutabakat zaptı veya başka bir anlaşma yürürlükteyse bir ülkeyi bu şekilde belirleyebilir. Belirlenmemiş bir ülke de Singapur'dan gelecek karşılıklı bir talebe ileride uyacağını taahhüt ederse bazı

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

yardım türlerinden yararlanabilir.[2] Bu yapı Singapur'un karşılıklılığa verdiği önemi yansıtır. Karşılıklılık, ülkenin düzenleyici diplomasisinde tekrar tekrar karşımıza çıkan bir temadır.

Ret gerekçeleri ve çifte suç şartı

Başsavcı, 20(1). maddede sayılan bir dizi durumda talebi reddetmek zorundadır. Bunlar arasında "siyasi nitelikteki" suçlar, salt askerî suçlar, bir kişiye ırk, din, cinsiyet, etnik köken, uyruk veya siyasi görüş nedeniyle zarar vermek amacıyla yapılan talepler, kişinin aynı fiil nedeniyle zaten mahkûm edildiği, beraat ettiği veya affedildiği durumlar, "yeterli ağırlıkta olmayan" suçlar ve "kamu yararına aykırı" olabilecek yardımlar yer alır. Başsavcı, yardımın Singapur'un kaynaklarına "aşırı bir yük" getireceği veya herhangi bir kişinin güvenliğini tehlikeye atacağı durumlarda da talebi reddedebilir.[3]

Zorlayıcı yardım türleri için çifte suç şartı uygulanır. Fiil Singapur'da gerçekleşmiş olsaydı "bir Singapur suçu oluşturmayacak" idiyse, ibraz emri, arama emri veya bir müsadere kararının icrasına yönelik talep reddedilmelidir. (4) ve (5). fıkralar yabancı vergi kaçakçılığı suçlarına ilişkin özel kurallar içerir.[4] Bu hükümler, Singapur'un ağır vergi suçlarını kara para aklamanın öncül suçları hâline getirdiği ve bankacılık sistemini yabancı vergi idarelerine açtığı reformların parçasıdır. E. Kısım, II. Bölüm bu gelişmeyi ele alır.

İbraz emirleri ve delillerin korunması

İbraz emirleri, Kanun'un hem yabancı soruşturmayı hem de ilgili kişileri nasıl koruduğunu gösterir. Belirlenmiş bir yabancı ülke, Singapur'daki bir kişinin yurt dışındaki bir ceza davası için bir şeyi ibraz etmesini gerektiren bir emir talep edebilir. Bir finansal kuruluş söz konusuysa başvuru Yüksek Mahkeme Genel Dairesi'ne (General Division) yapılır. Mahkeme şu konularda kanaat getirmelidir: belirli bir kişinin yabancı bir suç işlediğinden veya bu suçtan yarar sağladığından şüphelenmek için makul gerekçeler bulunmalı, istenen şey yabancı dava için muhtemelen "önemli değerde" olmalı ve avukat-müvekkil gizlilik ayrıcalığına tabi olmamalı, ibraz da kamu yararına aykırı olmamalıdır. Makul bir mazeret olmaksızın

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

emre uymamak veya önemli ölçüde yanlış ya da yanıltıcı materyal ibraz etmek 10.000 Singapur dolarına (S$10.000) kadar para cezası veya iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.[5]

Belgeleri alan yabancı ülke, bunların kullanımını belirtilen amaçla sınırlamayı ve talep üzerine iade etmeyi veya imha etmeyi taahhüt etmelidir. Böyle bir taahhüt verilmezse talep reddedilmelidir.[6] Bankalar açısından bu kurallar, müşteri belgelerinin Singapur'dan ancak bir yargı kararından sonra çıkacağı anlamına gelir. Müşteriye genellikle önceden bildirimde bulunulmaz. Yine de emir, mahkemenin dosya üzerinden yaptığı tespitlere dayanır.

1968 tarihli Suçluların İadesi Kanunu

Suçluların iadesi, bağımsızlığın ilk yıllarından kalma 1968 tarihli Suçluların İadesi Kanunu (Extradition Act 1968) ile düzenlenir. İadeye konu bir suçun "azami cezası en az 2 yıl hapis veya daha ağır bir ceza" olmalıdır. Kanun yabancı bir devlete ancak Bakan Resmî Gazete'de (Gazette) yayımlanan bir bildirimle bunu öngördüğünde uygulanır. Bu da uygulamada bir antlaşmanın varlığını gerektirir. O devletten kaçan her kişi bu durumda, Kanun'un ve antlaşmanın koşullarına bağlı olarak yakalanabilir ve teslim edilebilir.[7]

Klasik kısıtlamalar geçerlidir. Hiç kimse "siyasi nitelikteki" bir suç nedeniyle teslim edilemez. Teslim, talep eden devletin hukukunun veya bir antlaşmanın kişinin teslimden önce işlediği başka suçlar nedeniyle yargılanmasını engellemesini gerektirir. Bu, hususilik kuralıdır (rule of specialty). Ayrı kısımlar, ilan edilmiş Commonwealth ülkelerini ve Malezya'yı düzenler. Usulüne uygun olarak onaylanmış bir Malezya tutuklama müzekkeresi bir sulh ceza hâkimi (Magistrate) tarafından şerh verilerek Singapur'da infaz edilebilir. Ancak sulh ceza hâkimi teslimin adaletsiz veya baskıcı olacağı hallerde teslimi reddedebilir veya erteleyebilir.[8] Müzekkerelere şerh verilmesi, C. Kısım'da anlatılan Singapur ve Malezya'nın ortak hukuk tarihinin bir mirasıdır.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Antlaşmalar ve aralarındaki boşluklar

Singapur'un suçluların iadesi antlaşmaları ağı, büyük Avrupa finans merkezlerininkinden daha dardır. Uzun yıllar Endonezya ile bir antlaşmanın bulunmaması bir gerginlik kaynağı oldu. Asya mali krizinden sonra yolsuzluk veya bankacılık dolandırıcılığıyla suçlanan Endonezyalı iş insanlarının Singapur'a sığındığı ileri sürülüyordu. Bir suçluların iadesi antlaşması nihayet Ocak 2022'deki liderler toplantısında bir savunma işbirliği anlaşmasıyla birlikte imzalandı.[9] Antlaşma o tarihten bu yana yürürlüğe girmiştir.[10] I. Kısım, IV. Bölüm iki yakın komşuyla ilişkilere geri döner.

Suçluların iadesi antlaşması bulunmayan durumlarda karşılıklı adli yardım ve sınır dışı etme boşluğun bir kısmını doldurur. 2023 kara para aklama davasında mahkûm olan yabancı uyruklular, cezalarını çektikten sonra Mayıs ile Temmuz 2024 arasında Kamboçya'ya, Japonya'ya ve Birleşik Krallık'a sınır dışı edildi.[11] Sınır dışı etme, suçluların iadesinin güvencelerinden yoksun idari bir tedbirdir. Kişinin başka yerlerde işlediği suçlar nedeniyle yargılanmasını güvence altına almaz.

Düzenleyiciler ve istihbarat birimleri arasında işbirliği

Resmî karşılıklı adli yardım yalnızca bir kanaldır. CDSA'nın 5. maddesi uyarınca kurulan Singapur'un mali istihbarat birimi Şüpheli İşlem Bildirim Ofisi (STRO), bilgilerin yabancı bir ağır suçun soruşturulmasıyla ilgili olabileceği durumlarda bunları yabancı bir muadil makama iletebilir. Koşullar arasında o makamla bir düzenlemenin bulunması ile gizlilik ve kullanıma ilişkin taahhütler yer alır. Bu taahhütlerden biri de bilgilerin delil olarak kullanılmayacağıdır.[12] Mali istihbarat bu nedenle hızla hareket edebilir. Mahkemede kullanılacak deliller ise yine resmî bir talebin daha yavaş kanalından geçmek zorundadır.

Denetim işbirliği üçüncü bir kanal oluşturur. Singapur Para Otoritesi (MAS), 24 Mayıs 2016'da BSI Bank'a Singapur'daki faaliyetlerini kapatma talimatı verdiğinde (bu, 1984'ten bu yana bir yatırım bankası (merchant bank) statüsünün ilk kez geri alınmasıydı), MAS 1014 sayılı Bildirimi'nin 41 kez ihlali nedeniyle S$13,3 milyon tutarında para cezası açıkladı. Bankanın üst yönetiminden ve personelinden altı

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

kişiyi Kamu Savcısına (Public Prosecutor) sevk etti ve düzenli kapanış konusunda "İsviçre Finansal Piyasalar Denetim Otoritesi (FINMA) ile yakın işbirliği içinde çalıştığını" belirtti.[13] Bir denetim tedbiri, bir cezai sevk ve bir İsviçre bankasının ev sahibi denetçisiyle koordinasyon böylece tek bir paket oluşturdu. Bu, E. Kısım'ın daha ayrıntılı incelediği modeldir.

Notlar

1. Mutual Assistance in Criminal Matters Act 2000, uzun başlık, ss. 7 ve 19(1) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩
2. MACMA, ss. 16(1), 16(2)(b) ve 17(1) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩
3. MACMA, s. 20(1) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026); MACMA, s. 20(2) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩
4. MACMA, s. 20(3) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026); MACMA, s. 20(4) ve (5) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩
5. MACMA, s. 22(1), (2) ve (4) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026); MACMA, s. 25 (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩
6. MACMA, s. 20(2A) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩
7. Extradition Act 1968, s. 2(1), "extradition offence" tanımı (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026); Extradition Act 1968, ss. 4(1) ve 7(1) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩
8. Extradition Act 1968, ss. 8(1) ve 8(2)(c) (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026); Extradition Act 1968, 5.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Kısım (ss. 27–30, Commonwealth ülkeleri) ve 6. Kısım (ss. 32–39, Malezya), özellikle ss. 33(1) ve 36 (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩

9. Wikipedia, "Indonesia–Singapore relations" (erişim tarihi: Kasım 2026): suçluların iadesi antlaşması Ocak 2022'de "5th Singapore–Indonesia Leader's Retreat" toplantısında imzalandı; antlaşmaya göre iki ülke "will grant extradition for a comprehensive list of extraditable offences"; savunma işbirliği anlaşması aynı toplantıda imzalandı. ↩
10. Singapur–Endonezya suçluların iadesi antlaşmasının Mart 2024'te yürürlüğe girmesi ve 18 yıl öncesine kadar işlenmiş suçları geriye dönük olarak kapsaması. ↩
11. Wikipedia, "2023 Singapore money laundering case" (erişim tarihi: Kasım 2026): Wang Baosen ve Su Wenqiang 6 Mayıs 2024'te Kamboçya'ya, Su Haijin ve Su Baolin 1 Haziran 2024'te Kamboçya'ya ve Vang Shuiming aynı gün Japonya'ya, Zhang Ruijin, Chen Qingyuan ve Lin Baoying 15 Haziran 2024'te Kamboçya'ya, Wang Dehai 6 Temmuz 2024'te Birleşik Krallık'a ve Su Jianfeng 26 Temmuz 2024'te Kamboçya'ya sınır dışı edildi. ↩
12. CDSA, ss. 5(1) ve 48 (metin lawplayer.com'da yeniden yayımlandığı biçimiyle, erişim tarihi: Kasım 2026). ↩
13. MAS, "MAS directs BSI Bank to shut down in Singapore", basın duyurusu, 24 Mayıs 2016, mas.gov.sg. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.